

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/71/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116224010
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5116224010.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobkyne: V. F., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX, F. D., zastúpenej JUDr. Vladimírom Sidorom, advokátom, so sídlom S. X/A, W., proti žalovanému: Provident Financial, s.r.o., IČO: 35 805 731, so sídlom Mlynské Nivy č. 49, Bratislava, zastúpenému De minimis, spol. s.r.o., so sídlom Lovinského č. 22 Bratislava, v konaní o zaplatenie 343,99 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 14Csp/40/2016-159 zo dňa 26. septembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku, ktorým konanie zastavil ako odvolaním strán sporu nenapadnutom, ponecháva **n e d o t k n u t ý**.

V ostatnej časti rozsudok prvoinštančného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c**
i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd konanie v časti o zaplatenie 242,29 Eur spolu s 5%-ným ročným úrokom z omeškania od 15.8.2016 do zaplatenia zastavil, žalobu v časti o zaplatenie 101,70 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 101,70 Eur od 15.8.2016 do zaplatenia zamietol, žalobcovi uložil zaplatiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100%. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že strany sporu uzatvorili 20.8.2010 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal žalobkyni poskytnúť úver vo výške 400,- Eur pri dohodnutej výške úrokovej sadzby 23,57% p.a., poplatku 80,40 Eur s výslednou RPMN 70,24 % pri priemernej RPMN 47,39 Eur pri týždennej výške splátky prvých 59 týždňov po 8,97 Eur, posledná vo výške 8,76 Eur s tým, že celková čiastka splatná dlžníkom predstavovala 537,99 Eur. Súd mal zároveň preukázané, že strany uzatvorili zmluvu o zabezpečení splátok úveru, na základe ktorej žalovaný mal zabezpečiť preberanie hotovosti na úhradu splátok úveru a jej odovzdanie do pobočky poskytovateľa z adresy trvalého pobytu alebo iného dohodnutého miesta za odmenu 206,- Eur, ktorá mala byť splatná vo výške 3,63 Eur týždenne. Pri absencii základných náležitostí zmluvy sa súd stotožnil so záverom žalobcu, že zmluva neobsahovala základné náležitosti stanovené zákonom, najmä členenie splátok na istinu, úrok a poplatky, prípadne ich amortizáciu, nakoľko zo zmluvy nie je zrejmé, na úhradu čoho, ktorých zložiek, v akom rozsahu sa mali započítať splátky, najmä vzhľadom na mimoriadne vysokú sumu administratívneho poplatku. Taktiež absentoval údaj o konečnej splatnosti poskytnutého úveru, nakoľko pri prepočítaní dĺžky 60 týždňov nie je možné určiť bez zložitejšieho výpočtu termín, resp. dátum konečnej splatnosti úveru. Pri posudzovaní platnosti zmluvy o zabezpečení splátok úveru zhodne s vyjadrením žalobcu dospel k záveru, že zmluva je neplatná pre mimoriadne vysoký spracovateľný poplatok, prevyšujúci úrokovú sadzbu a celkovú výšku súhrnnej odplaty, keď preberanie splátok v hotovosti sa podľa súdu viac ponáša na vymáhanie, ako na nadštandardnú službu za odplatu vo výške viac ako polovica poskytnutej sumy úveru, hraničí skôr so zneužitím tiesne a nekalými obchodnými praktikami, ako splnením si povinnosti a odbornej starostlivosti veriteľa. S prihliadnutím však na námietku

premlčania, vznesenú žalovaným, sa prioritne zaoberal tým, čím možno nárok uplatnený v konaní priznať, nakoľko od uzavretia zmluvy 20.8.2010, či úhrady poslednej splátky 13.12.2010 do podania žaloby 23.9.2016 uplynulo viac ako 5 rokov a 9 mesiacov a je teda zrejmé, že uplynula tak subjektívna, ako i objektívna premlčacia doba. Zaoberal sa skúmaním, či zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, kedy je objektívna premlčacia doba predĺžená na 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Z výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že samotné preukázané porušenie povinnosti veriteľa pri poskytovaní spotrebiteľských úverov nezakladá úmyselné porušenie povinnosti. V rámci zásady in dubio pro reo nie je možné prezumovať úmyselné zavinenie, teda kvalitatívne vyššiu vôľovú zložku zavinenia, keď ani rozhodovacia činnosť nebola od počiatku úplne jednotná v tom, či sa veriteľ mohol domnievať, že koná ešte v súlade s právnymi predpismi, prípadne ponúka službu, o ktorej vedel, že môže byť pre dlžníka zbytočná, avšak spoliehal sa na jeho hodnotenie, pohodlnosť či úsudok. Úmyselné bezdôvodné obohatenie predpokladá vedomosť pri vzniku právneho úkonu, resp. potencionálneho právneho úkonu. Ani vedomosťou o tom, že nárok sa požaduje na základe neplatnej zmluvy, či bez právneho dôvodu hodnotením právnych úkonov, teda uzatvorených zmlúv bez riadneho opisu skutkových okolností pri uzatváraní zmluvných vzťahov, nie je možné preukázať úmysel pri vzniku prípadného bezdôvodného obohatenia, pričom žalobca takéto skutočnosti ani v samotnej žalobe ani po vznesení námietky premlčania netvrdil. Vzhľadom na uvedené preto v časti o zaplatenie 242,29 Eur s príslušenstvom žalobu vo zvyšnej časti zamietol. S prihliadnutím na úspech žalovaného v spore priznal mu nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100%.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu doručila v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Rozsah odvolania vymedzila čo do výroku, ktorým súd žalobu zamietol a čo do výroku o náhrade trov prvoinštančného konania. Zastal názor, že prvoinštančný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Obsahom práva na spravodlivý proces je mimo iného i zákaz ľubovôle, právo na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k nim, rovnosť zbraní. V rámci svojho odôvodnenia súd len pomerne zmätočne zopakoval niektoré z argumentov žalovaného. Nesprávne napríklad zhodnotil, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal úmyselné získanie bezdôvodného obohatenia, a to i napriek tomu, že žalobca pomerne rozsiahlou argumentáciou spolu s poukázaním na konkrétne skutočnosti, z ktorých je zrejmé, že žalovaný musel mať minimálne nepriamy úmysel, sa touto otázkou zaoberal. Súd tiež nesprávne tvrdí, že žalobca nenavrhol vykonanie žiadnych ďalších dôkazov, týkajúcich sa uzatvorenia zmluvy, jej prípravy a iných okolností, a to i napriek tomu, že vo vyjadrení zo dňa 4.1.2017, ako i 12.9.2017 navrhol vykonanie dôkazov za účelom preukázania svojich tvrdení výsluchom osôb, ktoré boli zodpovedné v rámci spoločnosti žalovaného za vyhotovenie zmluvnej dokumentácie. Pri rozhodovaní o existencii alebo neexistencii úmyslu na strane žalovaného vyžadoval od žalobcu predloženie priameho dôkazu, preukazujúceho úmysel žalovaného, a to i napriek tomu, že predloženie takéhoto dôkazu nie je možné, nakoľko samotný úmysel je len psychickým stavom, a teda je otázne, aký priamy dôkaz o jeho existencii by bolo možné v akomkoľvek prípade vôbec predložiť. V tejto súvislosti poukazoval na zákon č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb, ktorý rieši výslovne otázku úmyslu právnickej osoby. Žalovaný ako podnikateľský subjekt pôsobiaci výlučne v oblasti poskytovania pôžičiek prostredníctvom svojich zamestnancov pripravoval jednotlivé úverové zmluvy, a teda je zrejmé, že študoval dotknutú právnu úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch, a teda je naplnená jedna zo zložiek úmyslu, spočívajúca vo vedomosti žalovaného o rozhodujúcich skutočnostiach. Navyiac žalovaný vykonával aktívne úkony smerujúce k tomu, aby od svojich klientov vymohol plnenie, ktoré je bezdôvodným obohatením. Ako príklad je možné uviesť uzatváranie doplnkových zmlúv k spotrebiteľským úverom. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia či už Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11C/22/2014 v spojení s konaním na Krajskom súde v Prešove, sp. zn. 13Co/16/2015, t. j. rozhodnutia súdov, ktoré opakovane uzatvárajú a rozhodujú, že množstvo podmienok používaných žalovaným v rámci jeho zmlúv, sú neprijateľnými podmienkami. V súvislosti s otázkou úmyselnosti konania veriteľov (nebankových spoločností) poukázala na rozhodnutia napr. Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/84/2011, Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 11Co/310/2016, pričom záver prvoinštančného súdu o nepreukázaní úmyslu žalovaného je v rozpore nielen so zákonom, ale aj rozhodovacou praxou súdov. Nesúhlasila ani s postupom prvoinštančného súdu, pokiaľ priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobkyňi. Uviedla, že sa pokúšala o mimosúdne riešenie veci. Navyiac sa svojich práv domáhala ako spotrebiteľ voči podnikateľskému subjektu. Priznanie

náhrady trov konania žalovanému, ktorý súdne konanie spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom, požadoval od druhej strany plnenie, na ktoré nemá nárok, by bolo v rozpore so zámerom, ktorý inštitút trov konania plní a plniť má. Odborná literatúra aj súdna prax výslovne uvádzajú, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné zväžiť i sociálny aspekt. V tejto súvislosti poukazovala na § 256 ods. 2 CSP, § 257 CSP, ako aj uznesenie NS SR sp. zn. 6 MCdo/5/2011. Rozsudok prvoinštančného súdu žiadala v napadnutej časti zrušiť, vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne žiadal odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu ako správny potvrdiť. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nepreukázala, že by na strane žalovaného existoval v čase uzatvorenia predmetných zmlúv úmysel obohatiť sa na jej úkor. Navyiac nepreukázala ani dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by mal súd výnimočne náhradu trov konania žalovanému ako úspešnému účastníkovi nepriznať.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contráριο rozhodol spôsobom, uvedeným vo výrokovvej časti rozhodnutia.

5. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd síce vykonal dostatočné dokazovanie, avšak z výsledkov vykonaného dokazovania nedospel k správnym skutkovým zisteniam, nevyvodil správny právny záver, pokiaľ nárok žalobkyne ako premlčaný zamietol.

6. Je nepochybné, že medzi stranami sporu uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 20.8.2010 je spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľka. Medzi stranami sporu nebola sporná absencia náležitostí zmluvy, ktorá spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Sporným medzi stranami sporu zostalo, či žalovaný ako veriteľ sledoval uzatvorením predmetnej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru žalobkyni dosiahnutie bezdôvodného obohatenia a či pri uzatváraní zmluvy bol daný úmysel žalovaného bezdôvodne sa na úkor žalobkyne obohatiť.

7. Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

8. Podľa § 53 ods. 2 a 3 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy a ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

9. Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

10. Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

11. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančný súd k záveru o neexistencii úmyslu žalovaného obohatiť sa na úkor žalobkyne dospel bez toho, aby podrobne a dôsledne preskúmal jednotlivé náležitosti úverovej zmluvy, predovšetkým výšku úrokovej sadzby 23,57% p.a., a to či táto úroková sadzba je v súlade s ustanovením § 39 OZ, a teda, či je v súlade s dobrými mravmi, zaoberal sa tým, či a v akom rozsahu prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu uplatňovanú bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek, skúmal, pokiaľ sa týka zmluvy o zabezpečení splátok úveru, či žalobkyňa ako spotrebiteľ, a teda slabšia strana sporu, mala možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy, či uzavretie

zmluvy o zabezpečení splátok úveru bolo podmienkou poskytnutia úveru alebo nie. Jednoznačne ide o akcesorickú zmluvu nadväzujúcu na zmluvu úverovú, ktorej obsahom je len spôsob splácania dohodnutého úveru. V prípade neuzatvorenia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať zmluvu o zabezpečení splátok, nakoľko bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobcu plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach. V tejto súvislosti je potrebné vyhodnotiť okolnosť, že odmena za výber splátok predstavuje viac ako 50% poskytnutého úveru, a teda výrazne presahuje dohodnutý úrok. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove, č.k. 19Co/142/2016-328 zo dňa 8.12.2016, v ktorom krajský súd za právne bezvýznamné považoval aká terminológia sa použije na označenie platby za zabezpečenie splátok úveru (odmena/poplatok), za dôležité považoval, že ide o plnenie za doplnkovú službu, ktorou žalovaný prostredníctvom svojich zástupcov hotovostne inkasuje splátky spotrebiteľského úveru. Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Problémom a dôvodom neprijateľnosti poplatku je jeho netransparentnosť, neprimeraná výška výrazne presahujúca náklady žalovaného na uvedenie doplnkovú službu a obchádzanie skutočných úrokov a skutočnej RPMN. Ak by bol totiž poplatok zahrnutý v RPMN, jej celková výška by bola omnoho vyššia, ako bolo uvedené v zmluve. Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 12.12.2017 sp. zn. 17Co/122/2017 konštatoval, že práve s poukazom na všetky doposiaľ známe skutočnosti v oblasti praktík žalovaného, sa z jeho strany evidentne jedná o cielene vytvorenú konštrukciu, ktorá sleduje jediný cieľ, a to dosiahnuť vyššie protiplnenie za poskytnutie peňažných prostriedkov oproti tomu, aké by žalovaný získal z úrokov formálne uvedených v zmluve.

13. Z hľadiska hodnotenia úmyslu žalovaného získať bezdôvodné obohatenie na úkor žalobkyne ako spotrebiteľa, bolo preto potrebné skúmať, či konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy bolo súladné s dobrými mravmi, či rešpektoval povinnosti stanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch a konal v súlade s ustanoveniami OZ, zameranými na ochranu spotrebiteľa. V tejto súvislosti je právne významné to, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľskom právnom vzťahu zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere (uznesenie Najvyššieho súdu zo 16.1.2013 sp. zn. 6NCdo/9/2012).

14. Ak potom prvoinštančný súd nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia v kontexte konkrétnych zmluvných dojednaní v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o doplnkovej službe neposudzoval, odvolací súd jeho rozhodnutie ako predčasné zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z hľadiska posúdenia úmyslu žalovaného na úkor žalobkyne sa bezdôvodne obohatiť je totiž významné nielen či už v čase uzatvorenia zmluvy vedel a vedieť mohol (predvídal) o koľko sa jeho majetková sféra vďaka ním vopred naformulovaným zmluvným dojednaniám na úkor žalobkyne zväčší, ale i to, že bol uzročený s tým, že ide o plnenie, na ktoré by mu inak pri dodržaní všetkých morálnych pravidiel a zásad, príslušnej právnej úpravy nárok nevznikol (napr. minimálne odmena za poskytnutie služby, neprimerane vysoký úrok a pod.).

15. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Poučenie o odvolaní: Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** j e príпустné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je príпустné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je príпустné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)